

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνη δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμνηοι καὶ Τρίμνηοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήσπε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 9 Σεπτεμβρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 41

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Χρειάζονταν δεκαέξη ἀτμομηχα-
νές, δεκαέξη μηχανοδηγοὶ καὶ δεκαέ-
ξη θερμασταὶ γιὰ νὰ μεταφέρουν
τὴν «Κωνστάνς» ἀπὸ τὴν μιά ἄκρη
τῆς Ἀμερικῆς στὴν ἄλλη καὶ ὅλοι
ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ καλύτεροι καὶ οἱ
ἐκαιωότεροι.

Τοὺς ἔδιναν δυὸ μισυ λεπτὰ γιὰ
ν' ἀλλάξουν μηχανή, τρία γιὰ νὰ
πάρουν νερὸ καὶ δυὸ γιὰ νὰ πάρουν
κάρβουνο. «Εἰδοποιήστε τοὺς ἄνδρες·
ἔχετε ἔτοιμα ὅλα. Γιατί ὁ Χάρβεϋ
Τσέιν βιάζεται, βιάζεται, βιάζεται!»
τραγουδοῦσαν τὰ τηλεγραφικὰ σύρ-
ματα. «Ὑπολογίζεται ὡς μέση ταχύ-
της σαράντα μίλλια τὴν ὥρα» οἱ ὑ-
ποεπιθεωρητὰὶ κάθε γραμμῆς θὰ συ-
νοδεύσουν τὸ ἰδιαιτέρο αὐτὸ τραῖνο
μέχρι τῆς περιφέρειας τοῦ ἄλλου ἐ-
πιθεωρητοῦ.

— Θὰ πάμε σὰν ἀστραπή, ἔλεγε
ὁ Τσέιν στὴ γυναῖκα του, καθὼς ἀ-
πομακρύνονταν ἀπὸ τὴν Σάν Διέγο
τὴν Κυριακὴ τὸ πρωί. Θὰ πάμε ὅσο
πιὸ γρήγορα μπορούμε, μὰ μοῦ φαί-
νεται πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βιάζης
ἀπὸ τώρα τὸ καπέλλο σου καὶ τὰ
γάντια σου. Καλύτερα θὰ κάνης νὰ
ξαπλωθῇς καὶ νὰ πάρης τὸ γιατρικὸ
σου. Ἄν θέλῃς μπορῶ νὰ παίξω μα-
ζί σου μιά παρτίδα ντόμινο.

— Θὰ εἶμαι φρόνιμη, ὦ, θὰ εἶ-
μαι πολὺ φρόνιμη, μόνο... ἂν βγάλω
τὸ καπέλλο μου, μοῦ φαίνεται πὼς
δὲν θὰ φτάσουμε ποτὲ ἐκεῖ κάτω!

— Δοκίμασε νὰ κοιμηθῇς λιγάκι
καὶ θὰ βρισκόμαστε στὸ Σικάγο πρὶν
νὰ προφτάσης νὰ τὸ καλοκαταλά-
βης.

— Ναί μὰ ἐκεῖνος εἶναι στὴ
Βοστώνη. Πῆς τους λοιπὸν νὰ κάνουν
γρήγορα.

Τὰ χαλύβδινα ἄλογα μὲ τὰ ἔξη

πόδια ἔτρωγαν τὸ διάστημα πρὸς τὸ
Σάν Μπερναρντίνο καὶ στίς ἀκαλλιέρ-
γητες πεδιάδες τοῦ Μοχαίθ, μὰ ἡ
γραμμὴ δὲν ἦταν τέτοια ὥστε νὰ
μπορέσουν ν' ἀνοίξουν ὅλη τὴν τα-
χύτητά τους. Αὐτὸ θὰ γινόταν ἀργό-
τερα. Τὴν ἀφόρητη ζέστη τῆς ἐρή-
μου διαδέχθηκε ἡ λαύρα τῶν βου-
νῶν, καθὼς ἔστριβαν κατὰ τὸ Κολο-
ράδο. Στὸ λαϊμὸ τῆς κυρίας Τσέιν
ἔβαζαν σακκουλάκια μὲ πάγο καὶ τὸ
τραῖνο περνοῦσε ἀνάμεσα στὴν ἐκτυ-
φωτικὴ ἀντηλιά τῶν γυμνῶν βρά-
χων κατεβαίνοντας τὴς πλαγιὰς ἀπὸ
τὸ Ἀγκς Φόρκ στὸ Φλάγκσταφ. Ἡ

βελόνα τοῦ ταχυμέτρου πήγαινε πέ-
ρα δῶθε σὰν τρελλή κι' ἕνα σύννεφο
σκόνης σηκώνοταν πίσω ἀπὸ τὴς ρό-
δες τους. Τὸ προσωπικὸ τῆς μηχαν-
νῆς καθόταν στοὺς πάγκους μὲ ἀνα-
σηκωμένα τὰ μανίκια ἀπὸ τὰ πουκά-
μισά τους καὶ γυμνὸ λαϊμό, μαῦρο,
ἀπὸ τὸ κάρβουνο καὶ τὸν ἰδρώτα καὶ
πέρασε ὥρα ὥσπου νὰ παρατηρήσῃ
ὁ Τσέιν ὅτι βρισκόταν κι' αὐτὸς ἀνά-
μεσά τους καὶ τοὺς διηγόταν φωνά-
ζοντας γιὰ ν' ἀκούγεται μέσα στὸ
μουγκρητὸ τοῦ τραίνου, παλιές σιδη-
ροδρομικὰς ἱστορίες πού τις γνωρίζει
κάθε ἀνθρώπος τῆς δουλειὰς αὐτῆς.
Τοὺς μίλησε γιὰ τὸ γιό του καὶ τοὺς
εἶπε πὼς ἡ θάλασσα τοῦ χάρισε πί-
σω ἐκεῖνον πού νόμιζε νεκρὸν κι' ἐ-
κεῖνοι κουνοῦσαν τὸ κεφάλι τους, ἔ-

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μικρὰ Ἑγγλεζόπουλα πού τάπομακρύνουν ἀπὸ τὸ Λονδίνο γιὰ τὸ φόβο τῶν
ἐναερίων ἐπιδρομῶν. (Βλ. «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή»).

φτυναν και γελοῦσαν μαζί του. Τὸν ρωτοῦσαν τί κάνει «ἐκείνη» καὶ ἂν δὲν θὰ τὴν πεῖραζε ἂν ὁ μηχανικός ἀφῆνε τὴν «ἄλλη», τὴν Κωνσταντὴν νὰ «πάρῃ λίγο δρόμο» καὶ ὁ Τσέιν εἶπε πὼς ἀπεναντίας θὰ τὴν εὐχαριστοῦσε. Ἔτσι τὸ γιγάντιο φλόγιο ἀλογο ἀφέθηκε ἐλεύθερο ἀνάμεσα στὸ Φλάγκσταφ καὶ στὸ Γουίνσλο, τόσο πού ἔνας ἐπιθεωρητὴς τῆς γραμμῆς διαμαρτυρήθηκε.

Μέσα ὅμως στὸ μεγάλο σκλόνι, ὅπου ἡ Γαλλίδα καμαριέρα πελιδνὴ ἀπὸ τὸ φόβο τῆς κρατιόταν γαντζωμένη ἀπὸ τὸ ἀσημένιο χερούλι τῆς πόρτας, ἡ κυρία Τσέιν βογγοῦσε μόνον ἐλαφρὰ καὶ παρακαλοῦσε τὸν ἄνδρα τῆς, ἂν ἦταν δυνατόν νὰ πᾶνε πρὶν γρήγορα ἀκόμη. Ἔτσι ἀφῆσαν πίσω τους τὴ φλογισμένη ἄμμο καὶ τοὺς πυρωμένους βράχους τῆς Ἀριζόνας καὶ ἐξακολούθησαν τὸ τρελλὲ τους τρέξιμο, ὡς τὴ στιγμή πού τὸ σφύριγμα τῶν φρένων καὶ τὸ φύσημα τῆς μηχανῆς τοὺς ἔδωσαν νὰ καταλάθουν πὼς βρίσκονταν στὸ Κοὐλιτς, κοντὰ στὴ γραμμὴ πού χωρίζει τὴν βορειοαμερικανικὴ ἡπειρο σὲ δύο μέρη.

Τρεῖς ἔμπειροι καὶ τολμηροὶ μηχανικοί — φρεσκοξυρισμένοι καὶ γεμάτοι αὐτοπεποίθηση, καὶ ψυχραιμία στὴν ἀρχή, κατάχλωμοι, κἀθιδροὶ καὶ ἐξαντλημένοι στὸ τέλος τῆς διαδρομῆς τους — παρέλαθαν τὸ τραῖνο καὶ τὸ περάσαν ἀπὸ πᾶν ἀπὸ τὸ Ἀλμπουκέρκε στὴ Γκλориέτα καὶ πᾶν ἀπὸ τὸ Σπρίγκερ, ἀνεβαίνοντας ὅλο καὶ πρὶν ψηλὰ ὡς τὴν σήραγγα τοῦ Ράτορ στὴν κρατικὴ γραμμὴ ἀπ' ὅπου κατέβηκαν ὡς τὴν Γιούντα ἀνοίγοντας τὸν δρόμο τους ὡς τὴν Ντότς-σίτου ὅπου ὁ Τσέιν ἄρχισε νὰ παίρνῃ θάρρος πῶς κάποτε ἐπιτέλους θὰ ἔφθαναν, καὶ ἔβαλε τὸ ρολόι του μὴ ὥρα μπρός.

Στὸ Ντότς-σίτου ἔνα ἄγνωστο χέρι πέταξε μέσα στὸ βαγόνι μὴ ἐφημερίδα ἀπὸ τὸ Κάνσας πού δημοσίευε μὴ συνέντευξη τοῦ Χάρβεϊ μ' ἕνα δημοσιογράφου σταλμένον γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν ἀπὸ τὴ Βοστώνη. Ὁ ρεπόρτερ διαβεβαίωσε πὼς δίχως ἄλλο ἦταν ὁ γιός τους καὶ αὐτὸ ἡσύχασε κάπως τὴν κυρία Τσέιν γιὰ ἕνα διάστημα. Ἡ μόνη λέξη πού ἔλεγε ἦταν «γρήγορα!» καὶ ἡ παρακλήσῃ τῆς αὐτὴ διαβιβαζόταν ἀπὸ τοὺς μηχανικούς κάθε τμήματος στοὺς ἀντικαταστάτες τους, στὸ Νίκερσον, στὴν Τοπέκα καὶ στὴν Μαρσελλίν ὅπου ἡ γραμμὴ εἶναι ἴσια καὶ κατηφορικὴ, καὶ πέρασαν τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς ἡπείρου σὺν βολίδι. Οἱ πολιτεῖες καὶ

τὰ χωριὰ γίνονταν τώρα ὅλο καὶ πυκνότερα καὶ ἐνοιοθε κανεὶς πὼς περνοῦσαν ἀπὸ μέρη πολιτισμένα.

— Δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ τὸ ταχύμετρο, τὰ μάτια μου μὲ πονοῦν. Πόσα χιλιόμετρα τρέχουμε;

— Ὅσα περισσότερα μποροῦμε. Δὲν θὰ ἔχουμε κανένα ὄφελος νὰ φθάσουμε πρὶν ἀπὸ τὴ Λίμνεντ γιὰτὶ θ' ἀναγκασθούμε νὰ περιμένουμε.

— Δὲν με νοιάζει, ἐκεῖνο πού θέλω εἶναι νὰ ξέρω πὼς προχωροῦμε. Κάθησε κοντὰ μου καὶ λέγε μου τὰ μίλλια.

Ὁ Τσέιν κάθησε κοντὰ στὴ γυναῖκα του καὶ τῆς διάβασε τοὺς ἀριθμούς πού ἔγραφε τὸ ταχύμετρο—ἐτρεχαν μὲ μὴ ταχύτητα πού καὶ σήμερα ἀκόμη λογαριάζεται ὡς ρεκόρ. Ὡς τόσο καὶ αὐτὴ ἀκόμη δὲν φαινόταν ἀρκετὴ στὴν κυρία Τσέιν καὶ ἡ ζέστη, ἡ ἀφόρητη αὐγουστιάτικη ζέστη, τῆς ἔφερνε λιποθυμία. Τῆς φαινόταν πὼς οἱ βελόνες τοῦ ρολογιοῦ δὲν προχωροῦσαν καὶ πότε, ὡ πότε θὰ ἔφθαναν στὸ Σικάγο!

Λέγεται πὼς ὁ Τσέιν πλήρωνε τοὺς μηχανικούς καὶ τοὺς θερμαστὲς γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τους, ἀνάλογα μὲ τὸ ὅσο ἀξίζαν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆ δικῆς του καὶ μόνο ὁ τραπεζίτης του γνωρίζει τί ἔδωσε στὰ προσωπικά ἐκεῖνα πού τοῦ ἔδειξαν καὶ κάποια συμμάθεια. Λέγεται ἀκόμη πὼς τὸ προσωπικὸ πού δόνησε τὸ τραῖνο στὸ Σικάγο ἀνέλαβε τὴν ἀπόλυτη εὐθύνη καὶ τὸ πάη ὅπως ἤθελε αὐτό, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καμμιά διαταγή.

— Δὲν εἶχαμε σκοπὸ νὰ ρίξω με κανένα ρεκόρ, ἔλεγε ὕστερα στοὺς συναδέλφους τους τῶν ἄλλων γραμμῶν. Ἡ γυναῖκα τοῦ Χάρβεϊ Τσέιν, ἦταν ἄρρωστη καὶ θέλαμε νὰ τὴν πᾶμε γρήγορα δίχως νὰ τὴν κουνήσουμε. Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, τὸ τραῖνο πῆγε ἀπὸ τὸ Σάν Διέγο στὸ Σικάγο μέσα σὲ πενήντα ἑπτὰ ὥρες καὶ πενήντα τέσσερα λεπτά. Αὐτὸ μπορεῖ βέβαια νὰ κἀνῃ ἐντύπωση σ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ τραινάκια τῆς Ἀνατολικῆς γραμμῆς. Ἐμεῖς ὅμως ἄμα θελήσουμε νὰ ρίξουμε ρεκόρ, θὰ σὰς εἰδοποιήσουμε.

Γιὰ τὸν Ἀμερικανὸ πού κάθεται στὶς Δυτικὲς Πολιτεῖες τὸ Σικάγο καὶ ἡ Βοστώνη βρίσκονται κοντὰ κοντὰ καὶ οἱ σιδηροδρομικὲς γραμμὲς πού συνδέουν τὶς δύο πόλεις τοὺς ἐνισχύουν αὐτὴ τὴν ἀποψη.

Τὸ «Λίμνεντ» πῆγε τὴν Κωνσταντὴν σὺν ἀνεμοστρόβιλο ἀπὸ τὸ Σικάγο στὸ Μπούφαλο καὶ ἀπ' ἐκεῖ στὴν Νέα Ὑόρκη, ὅπου ἐπιχειρηματίες μὲ ξακουσμένα ὀνόματα, ἄσπρες

φαβορίτες καὶ χρυσὲς καδένες στὰ ρολόγια τους ἀνέβηκαν γιὰ λίγο διάστημα στὸ βαγόνι καὶ μίλησαν μὲ τὸν Τσέιν γιὰ δουλειές. Κι' ἀφοῦ ἐπέρασαν τὸν ποταμὸ Οὐδσωνα ἡ Λίμνεντ τοὺς παρέδωσε στὴν Ἑταιρεία Ἀλμπανυ πού πηγαίνοντάς τους ἀπὸ τὴν Ἀλμπανυ στὴν Βοστώνη συμπλήρωσε τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ κούρσα ἀπὸ τὸν ἕνα ὥκεανὸ στὸν ἄλλον, σὲ συνολικὸ διάστημα ὀγδόντα ἑπτὰ ὥρες καὶ τριάντα πέντε λεπτά, ἢ τρεῖς ἡμέρες καὶ δεκαπεντέμιου ὥρες.

Ὁ Χάρβεϊ ἦταν ἐκεῖ καὶ τοὺς περιέμενε. Ὑστερα ἀπὸ μὴ σφοδρὴ συγκίνηση οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι, καὶ τὰ παιδιὰ ὅλα χωρὶς ἐξαίρεση, ζητοῦνε νὰ φᾶνε. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου γινατρίστηκε πίσω ἀπὸ τὰ κατεβασμένα κουρτινάκια τοῦ σαλονιοῦ. Ἦταν καὶ οἱ τρεῖς συγκεντρωμένοι ἀπὸ τὸν κόσμο ἐνῶ μέσα στὸν μεγάλο σταθμὸ τὰ τραῖνα πού πηγαίνονταν μούγκριζαν γύρω τους.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΙ

Ἔχω ἕνα μικρὸ τραγί,
Σκύβει ἀκούραστα στὴ γῆ
Τὸ φαγάκι του νὰ πάρῃ
Ἀπὸ τὸ πράσινο χορτάρι.

Εἶναι νόστιμο πολὺ,
Μὴ μουσοῦδα μακρουλή,
Μὴ νουρά, μακριὰ μὴ πῆχυν,
Ὡχ! νὰ τοῦμοιαζα—τί τύχη!...

Σκαρφάζει στὶς πλαγιές
Πίνει ἀπ' τὶς δροσοπηγές,
Καὶ στοῦ δρόμου τὰ μισά,
Τὸ φαγί, ξαναμασᾷ...

Φίλοι εἴμαστε οἱ δύο καλοὶ,
Τὸ φιλῶ καὶ μὲ φιλεῖ,
Καὶ μαζί του σκαρφάζω
Ἄπὸ τὸ φράχτη—τοῦ γειτόνου!...

Κι' ὡς θεοῖζει τὰ κλαδιά,
Πῶς φοβᾶμαι—βοῶ παιδιὰ,
Τὸ σκληρὸ—Χρόνο, τὸ μάγο,
Μπᾶς καὶ μοῦ τὸ κάνει... τράγο!...

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΑΝΝΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

—Μαννούλα, ἀλήθεια βγαίνουνε
Τὴ νύχτα οἱ βουκολακοὶ
Καὶ παίρνουν τὰ παιδιὰ;

—Παίρνουν μονάχα τὰ κακά,
Σὺ 'σαι καλὸ παιδάκι,
Χριστὸς καὶ Παναγιά!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΡΩΤΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΗΝ πρώτη σελίδα τοῦ σημερινοῦ φύλλου δημοσιεύεται μὴ ὥραία εἰκόνα «Παιδίων ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον», πού παριστάνει Ἑγγλεζόπουλα τοῦ Λονδίνου ἑτοιμα νὰ ἐπιδιδασθοῦν σὲ μὴ ἀμαξοστοιχία καὶ νὰ φύγουν μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα καὶ τὴν ἀπειλὴ τῶν ἐχθρικών ἀεροπλάνων. Τὸ πρῶτο, βλέπετε, πού σκέφθηκαν τὰ ἐμπόλεμα Κράτη ἦταν νὰ ραϊώσουν τὸν ἀμαχο πληθυσμὸ τῶν μεγαλουπόλεων, καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν ὅσο τὸ δυνατό μεγαλύτερο μέρος τοῦ σ' ἐξοχέ, σὲ χωριά. Κι' ἄρχισαν ἀπὸ τὸ πολυτιμότερο πού ἔχουν, ἀπὸ τὰ παιδιὰ—τὰ παιδιὰ πού εἶναι οἱ αὐριανοὶ ἄντρες, αὐτὸ τὸ μέλλον κάθε ἔθνους, κάθε φυλῆς. Ἔτσι καὶ στὸ Λονδίνο, σὲ λίγες ἡμέρες, μάζεψαν, ἐφοδίασαν καὶ ἐξαπέστειλαν τετρακόσιες χιλιάδες παιδιὰ. Ἀπ' αὐτὰ εἶναι καὶ τὰ λίγα πού βλέπετε στὴν εἰκόνα, μὲ μὴ πινακίδα τὸ καθεὶν στὴ ράχη του, πού γράφει τὸν ὀνόμα του καὶ τὴ διεύθυνσή του, γιὰ νὰ μὴ... χαθῇ.

Ἦταν ὅλα χαρούμενα ὅταν πῆγαν στοὺς διάφορους σταθμοὺς νὰ ἐπιδιδασθοῦν στὶς διάφορες ἀμαξοστοιχίες καὶ νὰ σκορπισθοῦν στὶς διάφορες ἐξοχές. Ὁ ἄλλος πὼς ἔφευγαν γιὰ... ἐκδρομὴ. Γελοῦσαν, τραγουδοῦσαν, φώναζαν, ζητωκραύγαζαν. Ἀκουσα ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο τὸ τί γινόταν σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς σταθμοὺς τοῦ Λονδίνου μ' αὐτὰ τὰ χαρούμενα παιδιὰ. Τοὺς εἶχαν καὶ μουσικὴ, τοὺς ἔδωσαν καὶ λόγους, καὶ ὅταν ξεκίνησε ἡ ἀμαξοστοιχία, ἔγινε σωστὸ πανδαιμόνιο ἀπὸ τὶς κραυγὲς τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, τὰ «ζήτω» καὶ τὰ «οὐρρά» τῶν παιδιῶν πού ἔφευγαν. Μὰ δὲν ἦταν δικαιολογημένη ἡ χαρὰ τους; Ἐφευγαν γιὰ νὰ γλυτώσουν ἂν θὰ γίνεταν πόλεμος καὶ βομβαρδίζεταν ἡ μεγαλὸ πόλη ἀπὸ ἐχθρικά ἀεροπλάνα. Ἄν πάλι δὲν θὰ γινόταν, τί ἔχαναν; ἔχαναν μὴ ἐκδρομὴ, πῆγαιναν σὲ μὴ ἐξοχὴ νὰ παίξουν, νὰ διασκεδάσουν, καὶ νὰ γυρίσουν ἐν λίγο γιὰ νὰ πᾶνε στὸ σχολεῖό τους...

Τὸν παλιὸ καιρὸ, ὁ πόλεμος ἦταν πολὺ βάρβαρος. Ὁ νικητὴς πού πατοῦσε μὴ δούστη χωρὰ, τὴν ἔκαιγε, τὴ ρήμαζε, ἔσφαζε τοὺς κατοίκους τῆς, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ἢ τοὺς ἔπαιρνε σκλάβους. Κι' ὅχι μόνο

δὲν σεδόταν τὰ παιδιὰ, παρὰ αὐτὰ πρῶτα-πρῶτα ἐξολοθρεύε: ἀκριβῶς γιὰτ' ἦταν τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, τῆς φυλῆς. Καὶ τὰ μωρὰ ἀκόμα τάρπαζαν ἀπὸ τὸ στήθος τῆς μάνας τους, τὰ πετοῦσαν ψηλὰ, καὶ τὰ τρυποῦσαν μὲ τὸ σπαθὶ καθὼς ἔπεφταν. Ἀλλὰ σιγά-σιγά καὶ ὁ πόλεμος ἐκπολιτίσθηκε. Τὰ ρυκινῶδη πού γίνονταν στὸν μεσαιῶνα ἔπαψαν νὰ γίνονται στοὺς νεώτερους χρόνους. Ὁ νικητὴς σεδόταν τὸν «ἀμαχο πληθυσμὸ». Δὲν ἔπαιρνε σκλάβους, δὲν ἔσφαζε γυναῖκες-κόπαιδα, δὲν πετοῦσε ψηλὰ τὰ μωρὰ γιὰ νὰ τὰ λογχίξῃ... Ἀλλὰ στίς ἡμέρες μας, ὁ πόλεμος ξαναβρῆκε τὴν παλιά του βάρβαρότητα. Ἡ ἐπιστῆμη τὸν ἔκαμε «χημικὸ», καὶ τὰεροπλάνα πᾶνε πᾶν ἀπὸ τὶς πόλεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ ρίχνουν βόμβες πού σκοτώνουν

ὅσους βροῦν: γέρους, νέους, γυναῖκες, παιδιὰ, μωρὰ, ἀδιάφορο. Πόλεμος σκληρὸς ἐξολοθρευτικὸς... ἐπιστημονικὸς, καὶ γιὰ τὸν νικητὴ καὶ γιὰ τὸν νικημένο. Ἐχουν ἐφευρεθεῖ βόμβες ἐκρηκτικὲς, βόμβες ἐμπρηστικὲς, βόμβες μὲ ἀσφυξιογόνα. Γκρεμίζουν, καῖνε, καταστρέφουν, σκοτώνουν. Τὰ ἐμπόλεμα Κράτη δὲν ἀρκοῦνται στὴ δύσκολη καὶ ἀμφίβολη ἀεράμυνα. Ἀδειάζουν καὶ τὶς μικρὲς πόλεις ἢ ἀραιώνουν τὸν πληθυσμὸ τῶν μεγάλων. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, καθὼς εἶδαμε, ἀπομακρύνουν καὶ ἐξασφαλίζουν τὰ παιδιὰ, τὸ μέλλον... Ἀλλὰ γιὰτὶ ὁ πόλεμος νὰ ξαναβρῇ τὴν παλιά του βάρβαρότητα; Μὴν ξανάγινε βάρβαρη καὶ ἡ πολιτισμένη ἀνθρωπότης;...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

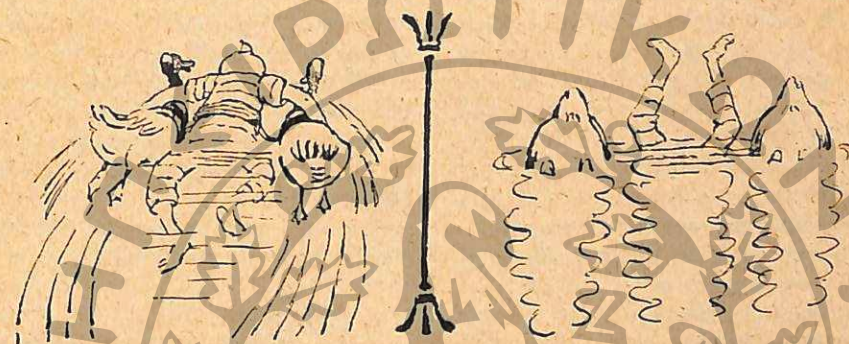
Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ—Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

15.

Πραγματικῶς, τᾶλλο ποῶί, ὁ Κωστάκης ξαναπῆγε στὸ βάλτο μὲ τὸ μπανιερό του καὶ μὲ μὴ ὀθλινὰ. Οἱ πάπιες δὲν κολυμποῦσαν. Καμαρωτές-καμαρωτές, σεινάμενες καὶ κουνάμενες, ἔκαναν τὸν περίπατό τους στὴν ὄχθη.

Ὁ Κωστάκης δὲν χάνει καιρό. Ρίχνει τὴ θηλειὰ του καὶ πιάνει μὴ. Τὴν ξαναορῖνει καὶ πιάνει καὶ ἄλλη. Καὶ σφίγγοντας καὶ τὶς δύο κάτω ἀπὸ τὶς μασχάλες του, τρέχει ἴσια στὴ θάλασσα. «Πά, πά, πά!» ἔκαναν οἱ πάπιες θυμωμένες. «Σωπάτε! τοὺς ἔλεγε ὁ Κωστάκης. Εἴσατε οἱ δα-

σκάλες μου, θὰ μὲ μάθετε νὰ κολυμπῶ καὶ ἔπειτα θὰ σὰς ἀφήσω νὰ γυρίσετε στὸ βάλτο σας... Πάρτε λοιπὸν!»

Καὶ μπλοῦμ! πέφτει γενναῖα στὸ νερό, κρατώντας πάντα τὶς δύο πάπιες. Στὴν ἀρχὴ τὰ πᾶει καλά. Οἱ πάπιες τὸν κρατοῦν στὴν ἐπιφάνεια καὶ, κολυμπώντας αὐτές, τὸν κάνουν νὰ κολυμπᾷ καὶ ἐκεῖνος. Δὲν ἔχει, ἀλήθεια, ἐλευθερία τὰ χέρια του γιὰ νὰ τὰ κουνᾷ σὰν τοὺς βατράχους; κουνῶσε ὅμως τὰ πόδια του. Καὶ λογάδιαξ νὰ φήσῃ πρῶτα τὴ μὴ πᾶ, ἔπειτα καὶ τὴν ἄλλη, γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν θὰ μποροῦσε νὰ πλῆ καὶ μόνος του...

Ἀξαφὰ ὅμως τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Οἱ πάπιες, χωρὶς νὰ ρωτήσουν τὸν Κωστάκη, θέλησαν νὰ κάμουν βουτιά. Θέλοντας καὶ μὴ, βουτᾷ μαζί τους καὶ ὁ Κωστάκης. Σαστίζει, τὰ χάνει καὶ τὶς ἀφήνει ἢ μᾶλλον ἀπλώνει τὰ χέρια του καὶ ἐκεῖνες ἐπωφελοῦνται γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν. Καὶ πού νὰ ξαναβρῇ πᾶ στὴν ἐπιφάνεια ὁ Κωστάκης. Ὅλο καὶ βουτᾷ, ὅλο καὶ βουτᾷ. Τὸ νερό εἶναι βαθύ. Δὲν μπορεῖ νὰ πατήσῃ στὸν πάτο, νὰ στα-

θῆ ὀρθός, νὰ βγάλῃ ἔξω τὸ κεφάλι του γιὰ νὰναπνεύσῃ. Καὶ πίνει νερό, πίνει... θὰ σκάσῃ θὰ πνιγῇ... Κι' ἀφίνετ' ἔτσι στὴν τύχη...

ἤθελε πιά οὔτε νὰ τὸν βλέπῃ. Καὶ τώρα τὸν τραβᾷ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν πάει στὸ σπίτι του. Ἄν ρωτᾷτε καὶ γιὰ τίς πάπιες, οἱ «δασκάλες» εἶχαν γυρίσει στὸ βάλτο τους πρὸ πολλοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐκέρδιζε τὴν ἀγάπῃ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς κυρᾶς Μαρίας. Καὶ ἡ μητέρα του τὸν ἔβλεπε καὶ χαιρόταν ἀπὸ μέσα της, ποὺ ὁ γιὸς της μὲ τὴ δύναμη καὶ μὲ τὴν προκοπή του κατάφερνε, ὅτι δὲν μπορούσε νὰ πάῃ μὲ τὴν ἐξυπνάδα ποὺ τοῦ ἔλειπε, γιατί ἔλεγε μέσα της, τὸ βράδυ, ἀντὶ νὰ λάβῃ κι' αὐτὸς μέρος στὴ συζήτηση καθόταν σὲ μιὰ γωνιά, μουγγὸς «σὺν κούτσουρο».

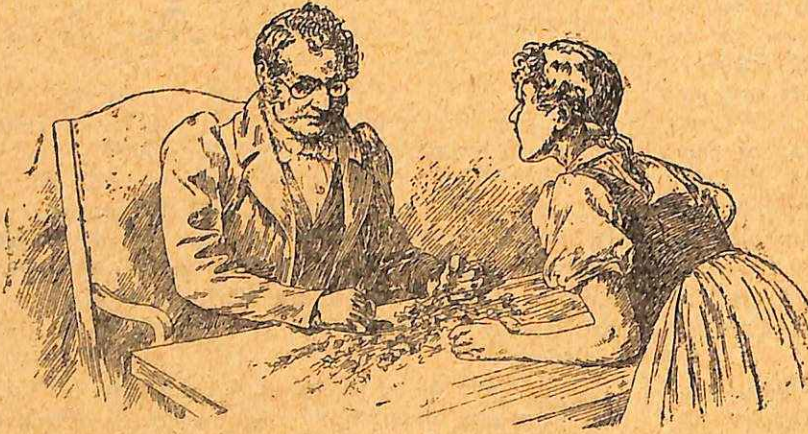
Τούτην ὁμως τὴ βραδυὰ δὲν ἔμεινε μουγγός, γιατί φαίνεται πὼς μὲ τὸν ἐρχομὸ τῆς Μαρίας λυθῆκε ἡ γλῶσσα του. Ἡ Γυφτοπούλα εἶχε τόσα πράγματα νὰ πῇ καὶ τὰ ἔλεγε τόσο χαριτωμένα. Ἡ Ἐμορφία γελοῦσε καθὼς ἔβλεπε τὸν Ἰωσήφ ν' ἀκούῃ μὲ προσοχὴ ὅσα ἔλεγε ἡ Μαρία καὶ νὰ τὴν ρωτᾷ γιὰ τὰ ταξίδια της καὶ τίς περιπέτειές της.

— Καλὲ γιὰ κυτᾶτε τὸν Ἰωσήφ, ἔλεγε, πὼς λύθηκε ἡ γλῶσσα του. Ἀλλοτε ἦταν μουγ-

γὸς σὺν τὸ ψάρι καὶ τώρα μιλάει μιὰ χαρά.

Ἡ μυλωνοῦ ἀπὸ μέσα της καμάρωνε καὶ εὐγνωμονοῦσε τὴ Γυφτοπούλα ποὺ ἔγινε αἰτία νὰ ξυπνήσῃ τὸ μυαλὸ τοῦ γιου της.

Ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν πρώην μέρα ποὺ γύρισε στοῦ κυρᾶ Πέτρου ἔκανε σὺν νὰ μὴν εἶχε λείψει ποτέ της ἀπὸ τὸ σπίτι. Τόση προθυμία καὶ ἀγάπη ἔδειχνε, ποὺ λησμονήθηκαν ὅλα τὰ παλιά της κατορθώματα. Ἡ κυρὰ Μαρία ἦταν τρισευτυχισμένη γιατί μὲ

Ἡ Μαρία ἔδειξε στὸν γυφτοπύλο τὰ βότανα (Σελ. 365, στ. γ')

τὸ νὰ γυρίσῃ ἡ Γυφτοπούλα πίσω βγήκε ἓνα μεγάλο βάρος ἀπὸ τὴ συνείδησή της. Πολλὲς φορές ἔλεγε ἀπὸ μέσα της πὼς εἶχε φερθῇ σκληρὰ στὴν Μαρία καὶ πὼς εἶχε βιαστεῖ πολὺ νὰ τὴν διώξῃ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ Μαρία λίγο ἔλειψε νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ πεθάνῃ ἡ Ἐμορφία, ἀλλὰ καὶ πὼς τὴν περιποιήθηκε στὴν ἀρρώστειά της! Ἰσως καὶ νὰ τῆς ἔδωκε νὰ κἀνῃ καὶ δουλειὲς βαρεῖες καὶ ὑπερβολικὲς γιὰ τὴν ἡλικία της καὶ ὁ πειρασμὸς ἦταν μεγάλος. Ὅπως κι' ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, περισσότερη δουλειὰ ἔβγαζε αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἐμορφία. Τί πείραζε ἂν εἶχε καὶ μερικὰ ἐλαττώματα; Τὰ παιδιὰ πάντοτε παιδιὰ εἶναι.

Ὅταν εἶχε ἔρθῃ ἡ εἰδηση πὼς ἡ Γυφτοπούλα χάθηκε ἡ κυρὰ Μαρία τᾶθαλε ἀκόμη πλεονέκτημα μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Ἡ ἀγαθὴ γριά ἔκλαιε κι' ἔλεγε: «Ἀχ, θὰ τὸ ἔφαγαν οἱ λύκοι τὸ καϊμένο τὸ κορίτσι, κι' ἐγὼ εἰμαι ἡ αἰτία».

Φαντάζεστε λοιπὸν τὴν χαρὰ της ὅταν εἶδε ἀνέλπιστα νὰ γυρίσῃ ἡ Γυφτοπούλα πίσω, γερὴ καὶ ζωντανή καὶ καταλαβαίνει μὲ πόση προθυμία τὴν δέχθηκε πάλι στὸ σπίτι της καὶ τὴ συγχώρεσε. Γιὰ ἓνα μόνο εἶχε ἀμφιβολίες, ἂν θὰ τὰ κατάφερνε μὲ τίς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, γιατί φοβόταν πὼς τίς εἶχε λησμονήσει. Μὰ ὅταν εἶδε πὼς ἤξερε νὰ μεταχειρίζεται ἡ Μαρία τὴ σκούπα, τίς χύτρες, τὰ πιάτα καὶ τὰ ἄλλα πράγματα τοῦ νοικοκυριοῦ, κατάλαβε ἡ κυρὰ Μαρία πὼς ἡ Γυφτοπούλα ἦταν ἀληθινὴ νοικοκυρὰ καὶ ἡ χαρὰ της ἦταν μεγάλη.

Ἡ καϊμένη ἡ γριά εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα γιορτὸ στὸ σπίτι, γιατί αὐτὴ ἡ ἰδία δὲν μπορούσε πιά νὰ κρατήσῃ τὸ νοικοκυριό, ἦταν ἐβδομήντα ἑπτὰ χρονῶν. Πὼς νὰ πλένῃ, πὼς νὰ στρώνῃ τὰ κρεβάτια, πὼς νὰ γυρίσῃ τὰ στρώματα, νὰ σκουπίζῃ, νὰ περιποιεῖται τὸ περιβόλι; Πολλὲς φορές τὴν ἔπιανε πυρετὸς καὶ ὅταν ἐφευγε ὁ πυρετὸς τὴν ἀφῆγε σὲ μεγάλη ἐξάντληση καὶ ἀδυναμία, τέτοια ἀδυναμία ὥστε γιὰ νὰ περπατήσῃ ἔπρεπε νὰ πάρῃ ἓνα μπαστούνι γιὰ νὰ βοηθήσῃ. Εἶχαν ἀδυνατίσει καὶ τὰ μάτια της, ἔβλεπε ἀνέμῃ νὰ πλέξῃ κάλτα, μὰ δὲν ἔβλεπε νὰ περάσῃ τὴν

βελόνα καὶ ἔδινε νὰ τῆς τὴν περὶσσην ἡ Ἐμορφία.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἐμορφία, αὐτὴ δὲν ἤξερε νὰ κἀνῃ τίποτε, οὔτε νὰ ράψῃ, οὔτε νὰ μπαλώσῃ, ἔτσι ποὺ τὰ ἀσπρόρουχα καὶ τὰ ἄλλα ρούχα τοῦ σπιτιοῦ ἀρχισαν νὰ κουρελιάζονται, πρᾶγμα ποὺ δὲ γινόταν ποτέ ὅσον καιρὸ ἡ κυρὰ Μαρία εἶχε γερά τὰ μάτια της.

Εὐθὺς ἀπὸ τ' ἄλλο πρωὶ ἡ Μαρία ξύπνησε πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνατολή, πῆγε κοντὰ στὸ κρεβάτι τῆς γιαιγιάς καὶ τῆς εἶπε:

— Γιαγιά, ἐσὺ νὰ καθήσῃς στὸ κρεβάτι σου κι' ἐγὼ θυμᾶμαι τί πρέπει νὰ κἀνω καὶ ξέρω ποὺ εἶναι ὅλα τὰ πράγματα. Θ' ἀρμέξω πρώτα τὴ γελάδα κι' ὕστερα θὰ ταῖσω τὸ γουρουνὶ καὶ τίς κότες καὶ θὰ ἑτοιμάσω τὸν καφέ καὶ θὰ συγυρίσω, ὥσπου νὰ σηκωθῇ ἡ Ἐμορφία καὶ ὁ πατέρας της. Ἐσὺ νὰ μείνῃς στὸ κρεβάτι σου καὶ νὰ ἡσυχάσῃς κι' ἂν ἔχω καμμιά ἀπορία ἐρχομαι καὶ σὲ ρωτᾶω ἢ καλύτερα μοῦ τὰ λέει ἡ Ἐμορφία νὰ ἰδῇς πόσα πράγματα ἔμαθα στὸ ὄρφανοτροφεῖο καὶ στὴν κυρὰ μου, τὴν κυρὰ Σπύραινα.

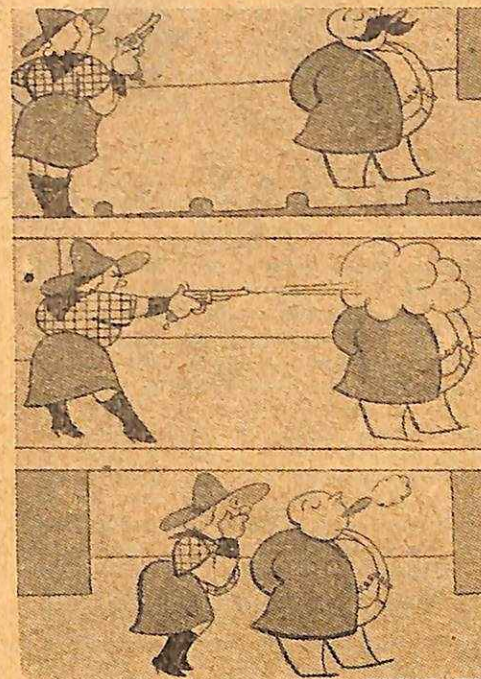
— Καὶ μὲ τοὺς Ἀτσιγγανούς δὲν ἔμαθες τίποτε, κόρη μου;

— Ὡς πὼς, ἔκανε ἡ Γυφτοπούλα σοδρά. Ἐμαθῇ πολλὰ καὶ μὲ τοὺς Ἀτσιγγανούς. Ἐκεῖ κατάλαβα τί ἄξιζε ἡ εὐτυχία ποὺ ἔχασα μὲ τὸ κακό μου τὸ κεφάλι. Ἐκεῖ κατάλαβα τί σημασία εἶχαν καὶ μερικὰ λόγια τῆς μητέρας τοῦ γιαιγιά, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν τὰ εἶχα καταλάβει. Ἐμαθα ἀκόμη καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα μαζί μὲ τοὺς Ἀτσιγγανούς, θὰ ἰδῇτε.

Ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἐξηγήθηκε περισσότερο τί ἐννοοῦσε μ' αὐτὰ τὰ λόγια, μὰ κι' ἡ κυρὰ Μαρία δὲν κατάλαβε καλά. Εἶχε ὁμως ἡ Γυφτοπούλα τὸ νόημά της.

Οἱ Ἀτσιγγανοὶ κἀνουν σκληρὴ ζωὴ καὶ εἶναι δυνατοὶ καὶ γεροὶ ἄνθρωποι. Μὰ εἶναι ἄνθρωποι κι' αὐτοὶ ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ τυχαίνει ν' ἀρρωστήσουν. Δὲν φωνάζουν ὁμως ποτέ γιαιγιά γιὰ νὰ τοὺς κἀνῃ καλά, παρὰ μονάχα ἂν τύχῃ νὰ πληγωθοῦν βαρεῖα καὶ βρίσκονται κοντὰ σὲ καμμιά μεγάλη πόλη. Τίς ἄλλες ἀρρώστειες τίς γιαιγιάς μοναχοὶ τοὺς μὲ διάφορα φάρμακα ποὺ τὰ ξέρουν μόνο αὐτοὶ καὶ ποὺ τὰ φυλάνε μυστικὰ καὶ τὰ παραδίδουν ἀπὸ πατέρα σὲ παιδί. Τὰ φάρμακα αὐτὰ εἶναι διάφορα ἀλοιφές καὶ μαντζούνια ποὺ

ΔΕΙΝΗ ΣΚΟΠΕΥΤΡΙΑ

Ἡ δεσποινὶς Τρίχα εἶναι τόσο δεινὴ σκοπεύτρια, ὥστε μπορεῖ νὰ πυροβολῇ ἓναν κύριο καὶ νὰ τοῦ ἀνάβῃ μόνο τὸ ποῦρο. Ἀλλὰ μιὰ φορὰ τοῦ ἔκοψε καὶ τίς μουστάκες. Εὐτυχῶς, ὁ μουστακαλὴς ἦταν... ἀνδρείκελλο.

Ἀνεκρινόθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

ὁς αὐτὸς κρατοῦσε στὰ χέρια της ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ κἀνῃ καλά τὴν κυρὰ Μαρία καὶ τὸν κυρὸ Πέτρο ἂν ἦσαν Ἀτσιγγανοί. Ἐπειδὴ, ὁμως φοβήθηκε μήπως τυχὸν τοὺς δηλητηριάσῃ, ἀντὶ νὰ μῇ στὸ σπίτι καὶ νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ φάρμακα, κατέβηκε τρέχοντας στὸ χωριὸ τοῦ γιαιγιά καὶ πῆγε καὶ τὸν βρήκε λαχανιασμένη ἀπὸ τὸν δρόμο. Ἐκεῖνος βέβαια θὰ ἤξερε νὰ τῆς πῇ ἂν αὐτὰ τὰ βότανα μπορούσαν νὰ βλάψουν.

Ὁ γιαιγιάς γέλασε μὲ τὴν καρδιά του καὶ εἶπε:

— Δὲν μοῦ λές, μικρούλα μάγισσα, θέλεις νὰ κἀνῃς μάγια στοὺς καλύτερους φίλους σου; Δὲς μου ἐδῶ τὰ βότανα σου νὰ τὰ κοιτάξω... Αὐτὸ τὸ βότανο εἶναι φάρμακο ἀντιπυρετικό... αὐτὸ εἶναι καταπραϋντικό... αὐτὸ εἶναι ὅλως διόλου ἄθωο καὶ ἀκίνδυνο... αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἐρεθίσῃ τὸ δέρμα... αὐτὸ δὲν σοῦ χρειάζεται, μὰ δὲν μπορεῖ καὶ νὰ βλάψῃ... τὰ λουλούδια αὐτὰ ἐδῶ εἶναι καλά γιὰ τὸν βήχα. Λοιπὸν, κόρη μου τὰ βότανα σου μπορεῖς νὰ τὰ δοκιμάσῃς, ἀλλὰ μὴν περιμένῃς ἀπ' αὐτὰ μεγάλα πράγματα. Τὸ σῶμα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων εἶναι τὸ ἴδιο ὅπως καὶ τῶν Ἀτσιγγάνων: μόνο, βλέπεις, ὅταν εἶναι ἡλικιωμένοι τίποτε δὲν τοὺς ὠφελεῖ. Ἡ κυρὰ Μαρία εἶναι πολὺ γριά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΦΟΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τὸν παλιὸ καιρὸ—τὰ πρώτα χρόνια, νὰ ποῦμε τοῦ Γεωργίου Α'— ἓνας Κεφαλλονίτης ἦρθε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀθήνα. Ὅταν γύρισε στὸ Ἀργεστόλι, οἱ πατριῶτες του τὸν ρώτησαν πὼς τοῦ φάνηκε ἡ πρωτεύουσα. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε:

— Καλὴ εἶναι. Μὰ οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουν μιὰ γλῶσσα! Ἐβλεπα καὶ πάθαινα νὰ τοὺς καταλαβαίνω. Φαντάσου μόνο πὼς τὴν ντουάνα τὸν λένε τελώνιο, τὸ καμπαναρεῖο κωνταναστάση καὶ τὸ κάστρο φλούριο!

Ἀλλ' ἀπὸ τότε «ἡ γλῶσσα τῶν Ἀθηναίων» ἔχει διαδοθεῖ ὡς στὴν Κεφαλλονιά. Καὶ σήμερα, τὸ καμπαναρεῖο μπορεῖ νὰ μὴν τὸ λένε ἀκόμα κωδιανοστάση, τὴ ντουάνα ὁμως ὅλοι τὴ λένε τελωνεῖο καὶ τὸ κάστρο φρούριο.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σ' ΕΝΑ ΑΣΤΕΡΙ

Τό χρυσό άστέρι,
Ένω τ' άγέρι,
Φυσά απαλά,
Λάμψη απορπάει,
Χυμογέλαει
Από ψηλά.

Τό φως του χύνει
Και τρεμοσβύνει
Μέσ' στη βραδιά,
Και μου γλυκαίνει
Τήν πικραμμένη
Μου την καρδιά.

Λαμπρό μου άστέρι,
Τό φως σου φέρει
Χαρά σ' έμέ.
Ω, άς μη λείψη
Από τό ύψη
Ποτέ, ποτέ.

Μυρτώ [B]

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Απόψε ή δύση είναι άτόφιο μάλαμα. Κι' ό ούρανός από πάνω είναι όλόξανθος και τό πουπουλένιο σύννεφο που διαβαίνουν σαν ακούραστες καμήλες την άπέραντη έρημο χωρίς σταματούν σε καμιά άσση, κι' έχουν κι' αυτά μια χρυσή λάμψη, λές και κάποια μάγισσα τά ραντίζει μ' άναλυτό χρυσάφι.

Οί φυλλοσιές κρέμονται στα δέντρα σαν πολυπτυχη χρυσωτή δαντέλλα που παίρνει ένα μαβι χρώμα όλο και πιο σκοτεινό. Πέρα στη ρόδινη ακρογιαλιά σφιχταγκαλιάζονται άξέγνοιαστα τά παιχνιδιάρικα κυματάκια με τους κύφιους βράχους, ενώ μακρότερα, μέχρι τά θαμνογάλαζα βουνά της άπέναντι άκτής, εκτείνεται γαληνεμένη ή θάλασσα και μια βαρκούλα μέ τις μύριες ύγρες πτυχές, στέκεται ακίνητη, λές και θέλει νά θαυμάση ρωμαντικά την ωραιότητα της στιγμής αυτής.

Και τώρα, τί μαγεία! Ό ήλιος χάθηκε στην άραχνένια δύση πάνω στο φλογισμένο άσμα του, και ή νύχτα, βασιλίσσα χιλιστογαυδημένη, τρέχει τρελά δω και κει και σκεπάει όλη τη φύση με τις μαυρές φτερούγες της χαρίζοντας παντού την ήσυχία και τη γαλήνη.

Κι' από τό ξωτικό του παλάτι πρόβαλε τ' άσημόφωτο φεγγάρι που στέλνει τις γλωμές βελουδένιες άχτίδες του να παιχνιδίζουν με τά χορταράκια των άγρών ή με τά νυχτοούλουντα που άπλώνουν τά ρόδινα πεταλάκια τους και ποτίζουν τον άέρα με τό μεθυστικό άρωμά τους. Και μαζί με τις σελήνη βγαίνουν και τά χρυσά άστέρια, καντήλια της νύχτας, που στολίζουν τό

γαλαξόμαυρο σεντόνι, που πέφτουν ένα ένα μέσα στα γάργαρα νερά του ρυακιού λαμποκοπώντας σα διαμάντια.

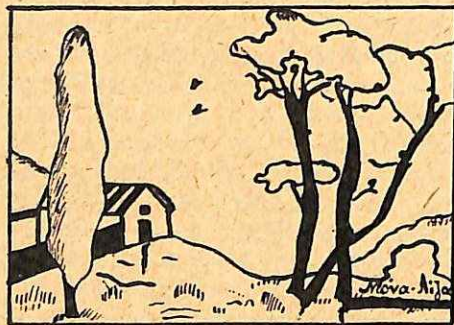
Ένα άνάλαφο άεράκι άρχίζει νά χαιδεύη άπαλά τις καρφές και τά τρυφερά φυλλάκια των δέντρων.

Νά, άρχισε κιόλας ή νυχτερινή όρχήστρα νά παίξει τό γνωστό τραγούδι της. Πρωτάκουστες άρμονίες ξεχύνονται στον μυρωμένο άέρα, που φτάνουν ως τά μύχια της καρδιάς μου και με σηκώνουν στα πουπουλένια φτερά τους σ' ένα απαλό, αϊθέριο ταξίδι.

Περνάμε από μυθικά παλάτια που οί βασιλιάδες τους φορούν μυθιόχρωμες, φανταχτερές στολές κι' από παραμυθένιες χώρες που βασιλεύει ή εύτυχία, από χλοερά λιβάδια που οί πεταλούδιτσες παίζουν με τις παπαρούνες και τις άνεμώνες και προχωρούμε και πάντα τρέχουμε μέσα στην παθητική νυχτιά, τη σπαρμένη μάγια, ενώ τό φεγγάρι άνεβαίνει, όλο άνεβαίνει σά μια μεγάλη βασίλισσα, σέροντας πίσω του τη χρυσή αλουργίδα...

Νυχτοτράγουδο [B]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Που είναι ό νοικοκύρης του σπιτιού;
Σκέπτο της Μόνα Λίζας

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ, ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΑΚΑΛΙ

Μιά μέρα ένας κυνηγός είχε μεγάλη τύχη. Σκότωσε ένα ζαρκάδι κι' ένα έλάφι.

Έχει πού τά καμάρωνε μπροστά στα πόδια του νεκρά, φάνηκε λίγα βήματα πιο πέρα, έν' άγριογούρουνο.

Σκέφτηκε γιά μιá στιγμή: "Αν σκότωνε και τό άγριογούρουνο, τόσο κυνήγι μαζεμένο θά πήγαινε χαμένο.

Αλλά ή σκέψη αυτή πέρασε γρήγορα από τό νοῦ του, κι' άμέσως έβριξε τό μυτερό του βέλος και πλήγωσε τό άγριογούρουνο θανατερά.

Κελήν την ώρα έτυχε νά πετάξει εκεί

κοντά μιá πέρδικα. Βέβαια τό φτωχό πουλί, τίποτα δέν ήταν μπροστά στο πλούσιο κυνήγι που είχε, άλλ' ως τόσο με τη συνθησιμένη άπληστία του ό κυνηγός έτρεξε νά σκοτώσει και την πέρδικα.

Τό άγριογούρουνο όμως, βρήκε τότε άρκετή δύναμη νά σηκωθεί και νά χάσει τά νύχια του στην κοιλιά του κυνηγού. Σε λίγο ό άνθρωπος και τό δυνατό ζώο ήταν κατά γής νεκροί.

Λίγες ώρες άργότερα περνούσαν από κει ένα πεινασμένο τσακάλι. Σάν είδε πώς μπορούσε τόσο εύκολα νά έχη τόσο κυνήγι, καταάρχηκε:

—Ω, φώναξε. Τί φαγοπότι πού θά κάνω τώρα! Όρισμένως είμαι πολύ τυχερό. Τώρα έχω τροφή γιά ένα μήνα.

Ξανακοίταξε γύρω του και ξαναείπε: —Τώρα ψοφάω της πείνας. Ας άρχισω λοιπόν. Αλλά γιατί νά πάω χαμένο τό σχοινί του τόξου; Ας άρχισω τώρα άπ' αυτό.

Έπεσε με λαμαργία στο σχοινί. Όμως τό βέλος που ήταν μαζί τρύπησαν άσχημα τό λαιμό του κι' έφθασε στο κεφάλι του.

Πέθανε έτσι και τό τσακάλι θύμα της συχαμένης τσιγγουνιάς του.

(Από τό γερμανικό)

Απολλώνιος [B]

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΡΕΤΗ

(ΓΝΩΜΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

Η εύτυχία και ή άρετή συνδέονται μεταξύ τους με άλυσίδες από σίδερα και διαμάντια.

Η εύτυχία είναι ή άμοιβή της άρετής.

Ζήτησε από την άρετή νά σου προδώσει τό μυστικό της εύτυχίας.

Μπορεί νά υπάρξει άρετή χωρίς εύτυχία, αλλά δέν μπορεί νά υπάρξει εύτυχία χωρίς άρετή.

Η άρετή είναι ή τελειοποίηση του ανθρώπου. Κατά συνέπειαν είναι και ή πιο μεγάλη του εύτυχία.

Μεγάλος άνθρωπος είναι εκείνος που ξίρει νά εκτιμά την άρετή περισσότερο από την εύτυχία.

Γελαστός Αντιπλοίαρχος [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο γιός του φωτογράφου ενώ περνά ένας Άράλης:—Μπαμπά, ιδες μιá άρνητική φωτογραφία που περπατεί!

(Από τό γαλλικό)

Τοίς

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι, 42 όδός Εϋριπίδου
την 5 Σεπτεμβρίου 1939

ΣΑΣ θυμίζω πώς ή προθεσμία γιά όλους τους έκτάκτους Διαγωνισμούς λήγει την 30 Σεπτεμβρίου. Η προθεσμία γιά την άπάντηση στην «41η Κυριακή» λήγει την 15 Οκτωβρίου — Από τό Σεπτέμβριο άρχισε ή τελευταία μου τριμηνία τοῦ 1939. Τό σημερινό φυλλάδιο είναι τό 41ο. Όστε θά έκδοθουν ακόμα έντεκα φυλλάδια κι' ό τόμος αυτός τελειώνει.

Έπειδή τά τελευταία φυλλάδια τυπώθηκαν χωρίς νά κάμη διορθώσεις ή δ. Γεωργία Ταρσούλη, που έλειπε στην πατρίδα της, έγιναν στους «Θαλασσολύκους» μερικά τυπογραφικά λάθη. Τά κυριώτερα, που πρέπει νά διορθωθούν, είναι τά εξής. Στο φυλλάδιο 36, κάτω από την εικόνα των «Θαλασσολύκων», τά σωστά λόγια είναι: "Ηρθαν από τάλλα φαράκια βάρκες με γράμματα γιά την πατρίδα". Στο ίδιο φυλλάδιο, σελ. 319 στήλη 6' στίχ. 1-2, νά διορθωθεί: «μακάρι νά μην είχα πάρει τό μαχαίρι, θάρχόταν στη δική σου την όρμιά». Τέλος στο φυλλάδιο 37, σελ. 328 στήλη β' στίχ. 5, αντί έβαζαν θέλει έταξαν.

«Αιώνες» είχα νά μου γράψης. Ροζελάντια, αλλά την «παρέχ» σου δέν την είχα ξεχάσει. Ήξερα κηλόα πώς ήσουν τελεόφοιτη, φανταζόμουν τους κόπους γιά τό απολυτήριο και... δέν είχα καμμία άμφιβολία πώς θά τό έπαιρνες με 20. Λυπηρό πού δέν σάφηνουν νά σπουδάσης στο Πανεπιστήμιο, αλλά τί νά γίνει: Μπορείς τολλάχιστο νάσχοληθης με τάλλα πού θέλεις, κι' όσο γιά τό μεγάλο σου δνεϊρο, νομίζω πώς δέν θά σου είναι δύσκολο νά τό πραγματοποιήσης, γιατί ταλέντο υπάρχει άσφαλώς. Τό μαρτυρεί και τώραιότατο ποίημά σου πού δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο. Είδα και τί καλά πού περνάς στη δροσερή σου έξοχή κι' έλπίζω νά μου ξαναγράψης πρίν γυρίσης στην Αθήνα.

Βασιλέα Δέη, μπράβο πού κρατείς την ύπόσχεσή σου. Τή γελοιογραφική σειρά δέν την κατάλαβα καλά, γιατί δέν φαίνεται καθαρά πώς «την παθαίνει ό άνόητος Τότης». Ό γρίφος πού δημοσιεύθηκε στο 36 φυλλάδιο δέν είναι βέβαια δικός σου, τον πήρα όμως από τη συλλογή σου και σημείωσα «παλαιός». Περίεργο νά μη θυμάσαι πώς τον είχες. Μπορεί όμως και νά τον άλλαξε λίγο ό Άνανίας.

Συμβαίνει συχνά αυτό, «Ηβη Α. Χριστοδούλου»: ό μπαμπάδες ξεχνούν στην τσέπη τους τά γράμματα που τους δίνουν τά παιδιά νά ταχυδρομήσουν. Γι' αυτό μαθαίνω τόσο άργά τά λαμπρά αποτελέσματα των εξετάσεων σου—άριστα, βραβείο—και σε συγχάρω κατόπιν έορτής. Όρατα, βλ έπω, περνάς σ' αυτό τό χωριό πού μου τό περιγράφεις και ώρατα. Σου έστειλα τά φυλλάδια πού σου έλειπαν και τον Όδηγό.

Ω, ναι, Σανθή Κουκλίτσα, γιά νά καταλαβαίνω κανένας ξεκούρασε τώρα τό καλοκαίρι, γιά νάπολαμδέη τις όμορφές της έξοχες, πρέπει νά είναι «ευχαριστή μένος από τον εαυτό του» όπως τώρα εσύ. Έκείνοι πού έμειναν άπροβέβαστοι ή μετεξεταστέοι, αίσθάνονται τύψη και άγώνια πού δέν τους άρνίαι νά χαρούν τίποτα, έκτός αν είναι άψήφιστοι κι' άσυναίσθητοι. Η άλήθεια όμως είναι πώς μερικοί δέν φταίνε γιά τά δυσάρεστα αποτελέσματα. Μία υπερκόπωση, μιá άρρώστια,

άλλες αιτίες άνεξάρτητες από τη θέλησή τους, τους έκαμαν νά μη μπορέσουν νά τελειώσουν τη μελέτη τους. Έ, αυτό δέν πρέπει νά έχουν τύψη... Έλαβα τις άπαντήσεις σου σε δύο Διαγωνισμούς και περιμένω κι' άλλες.

Αυτό δέν γίνεται, Δερβενάκια. Όποιος αλλάζει ψευδώνυμο στη μέση του χρόνου, πληρώνει 10 δραχμές γιά την έγκριση. Αλλά δύο μήνες είν' ακόμα. Όστε μένει με τό παλιό και κάμε νά σου έγκριθώ τό νέο από της Δεκεμβρίου. Τόν τρόπο πού διαβάζεται τό Κρυπτογράφημα δέν ήταν δύσκολο νά τον βρής και μόνος σου. Τά σημαία πού αντιπροσωπεύουν τά γράμματα είναι πάντα τά ίδια. Ίδες λοιπόν πρώτα ποιá σημαία έπαναλαμβάνονται συχνότερα, ιδες ύστερα, σ' ένα όποιοδήποτε έλληνικό κείμενο ποιá γράμματα έπαναλαμβάνονται συχνότερα, κι' έτσι θά καταλάβης τά σημαία του Α, του Ε, του Κ κτλ. Έ, όταν έβρης δύο τρία γράμματα, εύκολα βρίσκεις και τάλλα, άντικαθιστώντας μ' αυτά σε κάθε λέξη τάντιστοιχα σημαία και μαντεύοντας καί τί επίλοιπα. Π.χ. έσεις πώς Α=+, Κ=3 κι' έχεις ένα σύμπλεγμα από +30. Θάντικαταστήσης: ΚΑΟ. Τί άλλο μπορεί νά είναι ή λέξη παρά ΚΑΙ; Όρα και 0=1.

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τη συνδρομή τους νά τη στείλουν τό γρηγορώτερο. Ας έχουν υπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος ή καθυστέρηση έπομένως δυσκολεύει πολύ τό έργο μου πού άπαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

Αλέξη, άσώπé μου υίέ, χαίρω πάρα πολύ γιά την έπιστροφή σου. Θά είδες την έγκριση τοῦ νέου σου ψευδώνυμου, πού τό σημείωσα και στις άπαντήσεις σου στους Διαγωνισμούς. Αλήθεια, εύλογό τους Διαγωνισμούς αυτός πού σ' έκαμαν νά επιστρέψης, όπως και πολλούς άλλους άσώτους. Αλλά γιατί αυτόν τον καιρό είσαι όλο άντιλογία; Πρόσεξε, γιατί δέν είναι πολύ καλό σύμπτωμα. Όστόσο είπα στον κ. Φαίδωνα τή γνώμη σου γιά τό καπέλλο, πού τό θεωρείς «περιττό βάρος και περιττό έξοδο». Όσο γιά τό έπιχειρημά σου, τί είναι 10, 100 ή 1000 ήλιαις μπροστά σ' ένα έκατομμύριο κατοίκων, πού έχει οήμηρα ή Αθήνα, δέν στέκεται. Και μιá μόνη ήλίαιση, αν προήλθε από έλλειψη καπέλλου, πρέπει νά μάς κάνει νά μη βγαίνουμε άσκεπείς με τίς μεγάλες έσπες. Αυτό είναι τό λογικό και τό φρόνιμο.

Χαίρω, Όρεσιβία, πού θά μου γράψης τώρα συχνότερα. Πόσα σου θυμισε τώραιό αυτό ταξίδι στο Ιστορικό Ναυαρίνο! Θέλεις ακόμα ένα χρόνο γιά νά τελειώσης τό Γυμνάσιο ώστε έχεις καιρό νά σκεφθής τί θά κάμης ύστερα. Όστόσο δέν είναι άσχημη ή ιδέα σου νά συνδυάσης τις κλίσεις σου στη ζωγραφική και στα μαθηματικά και νά γίνης σχεδιαστής-αρχιτέκτων. Όρατες οι Μαγικές σου Εικόνες και θά δημοσιευθούν.

Και σύ, Ολιμμένη Μελωδία, «άσωτος» πού επιστρέφεις, και σένα δέν σε είχα ξεχάσει... Ευχαριστώ γιά τό συνδρομή, σού άναέσωσα τό ψευδώνυμο κι' έλπίζω νά μην ξανακάνης έκλειψη, τώρα μάλιστα πού τελειώσες τό Γυμνάσιο και μένεις στο σπίτι. Ναι, νά πάρης ένα «χατί» γιά γάση άνεξάρτητη, κι' άς μην τό χρειάζεσαι, δέν μου

γράφεις όμως τί σκοπεύεις νά σπουδάσης από τοῦ χρόνου πού θάρθης στο Πανεπιστήμιο. Όσο γιά τις έκθέσεις σου, αφού δέν κάνουν γιά τη Ξελίδα, ούτε άλλο θά μπορούσα νά τις δημοσιεύσω. Όχι, οι φωτογραφίες τοῦ Διαγωνισμού δέν θά επιστραφούν.

Δέν πειράζει, Οδώβερλεϋ, αφού δέν ήταν από τριμπλιά κι' άνανεώνεις την ύπόσχεσή σου. Χαίρω πού σου άρσαν τόσο οι έκτακτοι Διαγωνισμοί, νομίζω μάλιστα πώς αυτοί σε ξεκούνησαν... Πραγματικώς, οι Μ. Άγγελίες αυτόν τον καιρό είναι περιωρισμένες κι' έγώ δέν ξέρω πού νά τό άποδώσω. Κάποιος μου έγραψε πώς θά όφείλεται στην κατάργηση τοῦ «Η Διάπλασις» βεβαίως. Αν είναι γι' αυτό, ή γι' άλλα τέτοια, δέν με νοιάζει καθόλου. Προτιμώ λίγες Άγγελίες και καθαρές... Μιά λέξη, σ' ένα σχήμα, και λαυθαμένη νά είναι, δέν άκυρώνει τη λύση.

Γέρω τοῦ Μωρηά, έλαβα τό γράμμα σου κι' τό ψηλό χωριό. Όταν ή φύση είναι τόσο ωραία, ένας ξένος δέν παρασκοιτίζεται αν οι χωριάτες δέν είναι... κουτοπόνηροι. Τί έχει νά κάνει μ' αυτούς; Αύριο θά φύγη. Όστόσο δέν θάναί και τόσο κακοί αυτοί οι χωριάτες, αφού τό χωριό τους τό έχουν τόσο καθαρό. Αυτοί οι Διαγωνισμοί των Μ. Άγγελιών πού ζητούν λύσεις Άσκήσεων «όρισμένων φυλλιδίων» μπορεί νά είναι σκόπιμο—πάντως δέν μπορεί νά τους άπαγορεύω—έκείνοι όμως πού ζητούν «έκθέσεις» μου φαίνονται άθώοτατοι.

Νέα Έσμεράλδα, δέν ξέρω πώς έλαβα τόσο άργά τό από 13 Ιουλίου γράμμα σου. Στο μεταξύ θά είδες βέβαια και τους έκτάκτους Διαγωνισμούς, και την άνατύπωση των Μ. Μυστικών κι' άλλα πολλά. Σε συγχάρω ωστόσο γιά τον προέβασμό σου κι' ευχαριστώ πού προσφέρεις νά λάβης μέρος στο Έξηντάχρονο. Έ, δ Σεπτέμβρης μήνης άρχισε ή νοσταλγία πού έπρόδλεπες; Όχι, τό Νέα δέν μπορείς νά τό αφήσεις, γιατί τό Έσμεράλδα δέν είναι ελεύθερο. Τώρα περιμένω νά μου ξαναγράψης και... νά μην άργήσης πάλι νά φτάση στα χέρια μου τό γράμμα σου.

Μέλλον Ικαρε, σου τό ένέκρινα και χαίρω πολύ πού αυτό τό ψευδώνυμο έκφράζει τη σκέψη σου και πού δέν θά τό χης μόνο γιά δύο-τρία Π. Πνεύματα. «Σκέτο» δέν μπορούνα νά σου τό έγκρινω γιατί δέν ήταν ελεύθερο. Σ' ευχαριστώ πολύ γιά τά καλά λόγια και τό ζωνρό ένδιαφέρον. Δέν παραδέχομαι πώς «οί έφηβοί και οι νεάνιδες» των καλών οικολογικών διαβάσεων άλλα περιοδικά, γιατί στον κύκλο μας, πού είναι ό άφρός της ελληνικής νεολαίας, αυτοί ίσα-ίσα είναι οι περισσότεροι και τά «παίδια» τά λιγώτερα. Γιά τό μέγεθος τοῦ φυλλαδίου είπα πολλές φορές πώς παιδαγωγικώς είναι όσα χρειάζεται. Δώδεκα τρίτηλες σελίδες καθ' έδωμάδα αυτό τοῦ σχήματος έχουν και τά περιφημότερα παιδικά περιοδικά της Εϋρώπης. Όστε σε τίποτα άλλο δέν αποδίδω παρά νά καθιερωθώ έδωμάδια τό θωδεκασέλιδο, μόνο με αύξηση της κυκλοφορίας—εσπάθωμα—κι' όχι με αύξηση της συνδρομής.

Σε συγχάρω, Πρόμαχε της Έλευθερίας, πού τελειώσες τό Γυμνάσιο κι' έγινες «άκαδημαϊκός πολίτης». Ναι, αυτόν τον δύσκολο χρόνο δέν έλαβες πολύ μέρος στην κίνηση, αλλά τώρα έλπίζω νάναπληρώσης. Χαίρω πού σου άρσαν οι έκτακτοι Διαγωνισμοί και πού βρίσκεις πώς άρκετή άσχολία σε έδωσα γιά τό καλοκαίρι. Τό Κρυπτογράφημα μπορεί νά είναι εύκολώτερο από άλλοτε, επειδή χωρίζονταν οι

λέξεις κι' οι στίχοι: δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μεταχειρίσθῃ κατὰ τὴν ἐκδοτικὴν ἀλφάβητον» γιὰτὶ τότε τὸ Κρυπτογράφημα θὰ ἦταν ἄλυτο χωρὶς Λεξικόν. Τὸν ἀριθμὸ τῶν Ἀσκήσεων πού πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ Συλλογὴ θὰ τὸν ὀρίσω σὴν προκήρυξη. Ἀλλὰ πάλι θὰ εἶναι ἀπὸ 15 ἕως 20. Ὡστε τὸ «Πάθημα τοῦ Τάκη» δημοσιεύθηκε στὸ 20ὸ φύλλον τοῦ 1936. Εὐχαριστῶ. Χαίρετισμοὺς ἀπὸ τὸν κ. Φαίδωνα.

Ἔως ἐδῶ. Πόσα γράμματα ἔμειναν γιὰ τὸ ἐρχόμενο! Καὶ τὰ παλαιὰ εἶναι τόσο πολλὰ, ὥστε ἀκόμα δὲν ἤρθε ἡ σειρά ἐκείνων πού μοῦ γράφουν γιὰ τὴν 43ῃ Κυριακῇ. Ἀς εἶναι, στὸ ἐρχόμενο ἐλπίζω νὰ ἰδοῦμε κι' αὐτά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Πανελλήνιος Πρόσος. ἄ. (ΧΠ). Μιράντα, κ. (ΜΣ). Τσάρος, ἄ. (ΠΣ). Ἀρμπαραόριζα, κ. (ΚΠ). Ἀνανώσεις Ψευδωνύμων: Γαρυφαλο κ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: («Ὅλα τὰ κομμάτια αὐτὰ ἔχουν μείνει ἀπὸ καιρὸ καὶ θὰ τ' ἀναφέρω μόνον ὀνομαστικῶς χωρὶς νὰ τὰ κρίνω γιὰ νὰ μάθουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τὴν τύχην τους: «Παλιὸ Φάληρο» τοῦ Γελαστοῦ Ἀντιπλοίαρχου. — «Ταξίδι ἀναφυχῆς» τοῦ Βάγκινερ. — «Περιγραφή Κυπριακοῦ χωρίου» τοῦ Δουκὸς Ὑορκέζου. — «Ἰννοξ» τοῦ Σίφουνα. — «Ὁ περιηγητὴς» τοῦ Δοξασμένου Νησιοῦ. — «Θλιβερὴ ἱστορία» τῆς Ε.Κ. — «Μαθητικὸ ἐπεισόδιον» τοῦ Ναυτάκι. — «Φυχρὰ κί' ἀνάποδα» τοῦ Σκυριανόπουλο. — «Τ' Ἀγ Γιαννίου οἱ φωτιές» τοῦ Δοξασμένου Ἀκρωτήρι. — «Τὸ λογοτέχνημά μου» τοῦ Ζοζὲ Μοχίνα. — «Τὸ πρῶτο μου μπάνιο» τῆς Γέλλως. — «Μεσημεριάτικα ξεσηκώματα» τῆς Ο.Ο.Ο. — «Στὸν Ἀλέκο» τοῦ Κεφαλωνίτικο Ἀκρογιάλι. — «Ἔτσι ἦθελε ἡ μαμά μου» τῆς Ἀνδαλούζας. — «Τὸ φεγγάρι» τοῦ Φλοῖσθου. — «Πεζὸ» τῆς Μάτα Ρέβα. — «Ὁ ποιητὴς καὶ ἡ λύπη» τοῦ Κατακόπου 33. — «Πῶς θάβηλα» τοῦ Ἀνθους τῆς Ἀνατολῆς. — «Ἡλιοβασιλέμα» τοῦ Δόη Ἀλόη. — Δὲν μένουν τώρα παρὰ κομμάτια πού ἔλαβα μετὰ τὴν 15 Αὐγούστου.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Στίλβην** (ὥρατο τὸ ψευδώνυμό σου καὶ θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ναι, οἱ γονεῖς σου πού ἦταν ἐδῶ, σοὺ ἀγόρασαν καὶ τόμους πού τώρα βέβαια θὰ τοὺς ἔλαβες γράφει μου) **Διλικαν Βέκιου** (Ὁδηγὸν ἔστειλα) **Ἀσπρον Γλάρον** (οἱ λύσεις δακτές γιὰ τὰ κομμάτια σου θὰ εἶδες) **Δρυάδα** (θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδωνύμου, καθὼς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου **Φωανακλᾶ** χαίρω πολὺ λυσοχαρτὸ ἔστειλα) **Μαρίαν Συγκλητικὴν** (ἔλαβα καὶ τὸ σύντομο γράμμα σου γιὰ τὴν δωδεκάωρη πεζοπορία στὰ βουνά—νὰ ἰδοῦμε τί θὰ πῇ ἡ μαμά σου θὰ τὸ μάθῃ—καὶ γιὰ τὸ φίλιν τῆς κουζίνας) **Ἐ, ἀπὸ τὸ σκότωσαν, γιατί νᾶσαι ἀκόμη τρομοκρατημένη;**;) **Δοξίαν** (μετὰ χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὑπερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ κι' εἶδα τί ὥρατα περνᾷς τὸ καλοκαίρι σου στὴν ἐξοχὴ) **οὐ συγχάρω** γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμὸ τοῦ ἐνδεικτικοῦ σου καὶ προπάντων τὸ 20 τῶν Μαθηματικῶν καὶ τὸ 19 τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν λυσοχαρτὸ ἔστειλα) **Ἐδωδιαν Ρόδου** (ἔλαβα καὶ τὸ ἀπὸ 30 Ἰουνίου γράμμα σου, πού ἀργήσας νὰ μοῦ τὸ στείλῃς, ἀλλὰ σὲ ματαξὺ ἔλαβα—καὶ σοὺ ἀπήντησα νομίζω—νεώτερο, ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμένω σ' αὐτό θὰ σὲ συγχάρω μόνο

γιὰ τοὺς βαθμούς, προπάντων τὸ 20 στὰ Μαθηματικά, καὶ θὰ σὲ πληροφώρῃς πῶς δὲ Φαίδων, πού κι' αὐτὸς ἐπιθυμᾷ νὰ σὲ γνωρίσῃ, βρίσκεται καθήμερος στὸ γραφεῖο τοῦ περὶ τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ ἀπὸ τὴς ἑπτὰ) **Νυχτοτράγουδο** (μετὰ πολὺ ἐνδιαφέρον διάβασα τίς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὸ Τεῦχος' τίς ἔδωσα μάλιστα καὶ στὸν κ. Φαίδωνα πού σ' εὐχαριστεῖ πολὺ) **Παρχαλιὰν τῆς Ἀνδρου** (πρόωρη ἡ Συλλογὴ σου κι' ἀπαράδεκτη) **θὰ τὴν ξαναστείλῃς** ὅταν ἰδῇς τὴν προκήρυξιν ἄλλωστε ὁ Διαγωνισμὸς Ἀσκήσεων θὰ εἶναι καὶ Καλλιγραφίας, ὥστε πάντα θὰ τὴν ξανάγραφες) **Κῦμα τοῦ Ἰονίου** (συγχαρητήρια γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμὸ ἔλαβα τὴν ἀπάντησίν σου κι' εἶδα τὴ μεγάλη σου χαρὰ τὸ ψευδώνυμό σου ἀνανεώθηκε) **Ροκάναν** (λύσεις ἔλαβα) **Ἀϊνσταϊν** (ἔστειλα τὸ γράμμα σου στὴ διεύθυνση πού ἀναγράφει ἡ Μ. Ἀγγελία ΑΘ' 371 τοῦ 29ου φύλλου) **Προσωπιδόφρον** (εἶχε τυπωθεῖ τὸ 40ὸ φυλλάδιο ὅταν ἔλαβα τὸ γράμμα σου) **Κόμητα φὸν Σπέε** (Μ. Μουσικὰ ἔστειλα κι' ἔχω στὴ διαθέσίν σου δρ. 62.70' περυσικά) **Δ. Κοκκόλαν, Δροσσοταλίδας** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 Αὐγούστου θὰπαντῶ στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 289ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Νοεμβρίου.

499. Λογοπαικτικὸς Δεξιόχειρος

— Ἐλα, εἶπα στὸν Παυλάκη, Νὰ σοὺ δείξω κάποιον φῶς.
— Μ' αὐτὸ πούπες εἶναι ζωῶ, Μοῦ ἀπαντᾷ τὸ παιδάκι,
Τὸ ἐπρόφερες σαφῶς.

Ἡλιοπερίχυτη

500. Στοιχειώμενος

Ἐχουμε τὴν ἴδια μάννα
Καὶ τὸν ἴδιο τὸν πατέρα.
Τάχρικο ἂν βγῇ στοιχείο,
Νὰ μιά πόλιν μὲ μαντεῖο
Ξακουστὴ πέρα γιὰ πέρα.

Ἡλιοπερίχυτη

501. Μεταγραμματισμὸς

Τὸν παλιὸ καιρὸ θεά,
Ἀπλὴ σήμερα... μαμμή.
Ἐν' ἀπὸ τὰ μεσιανὰ
Τῆς ἀλλάζουμε;—Μή, μή!
Γίνεται ἐνοχλητικὴ. Ἡλιοπερίχυτη

502—504. Δημῶδη Αἰνίγματα

1.—Ὅταν βλέπω δὲν τὸ βλέπω,
Καὶ τὸ βλέπω ὅταν δὲν βλέπω.
2.—Σὲ μέρος πού δὲν βρέχεται
Πάντα βρεμμένη εἶναι.
3.—Χιλιότροπον, χιλιόκομπο,
Χίλια νὰ πῇ δὲν θὰ τὸ βοῇς.

Ἡλιοπερίχυτη

505. Δικτυωτὸν

*****=Χώρα τῆς Ἑλλάδος.
* * * * *
*****=Μέρος τοῦ σκελετοῦ.
* * * * *
*****=Δάκτυλος.
* * * * *
*****=Ἀσθένεια τοῦ νοῦ.

Καὶ καθέτος τὰ ἴδια.

Δοξασμένο Ἀκρωτήρι

506. Κρυπτογραφικὸν μετὰ Μωσαϊκοῦ
1234516=Στρατηγὸς καρχηδόνιος.
21436=Νόσος ζῶων.
3214131=Ὁροσειρά.
41231=Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
5141213=Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
6351436=Δημητριακόν.

Αἱ ἑξ λέξεις τοῦ Κρυπτογραφικοῦ δα-
νεῖζον ἀπὸ ἓν γράμμα καὶ σχηματίζε-
ται βασιλίσσα τῆς Ἑλλάδος.
Δοξασμένο Ἀκρωτήρι

507—511. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἑ-
κάστην τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἐνὸς
ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχημα-
τισθοῦν, ἀνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι
τόσαι λέξεις.

σπόρος, Σῶρος, Λυδία, τάφος, Μῆδος.
Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος

512. Διπλὸ Κεφάλι

κόρος, λέων, εἰς, καρπός.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ
ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλὴ καὶ νὰ σχη-
ματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τὰρχικά
τῶν ὁποίων νάποτελοῦν κατὰ σκοτεινόν.

Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος

513. Φωνηεντόλιπον

μυρς-γ-μν-λλδ-ν

Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος

514. Γρίφος

		NNNN	N
	1936	N	N
οὐ	1937	σὺ	N N
	1938	N	N
		N	N

Δοξασμένο Ἀκρωτήρι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 26

302. Ἀλφαβητάριον (ἄλφα, βῆτα, Ρίον).—303. Ντόμινο (ντό, μί, νό).—
304. Δάκος-Ράκος. 305. Ἴος-ἰός.—306.
Α Φ Η 307. ΡΩ-
Α Λ Μ Η ΜΑΝΟΣ(ῶ-
Α Γ Α Π Η μος, μάρμα-
Α Δ Μ Τ Η ρον, Ἀμ-
Α Ρ Ι Α Δ Ν Η μων, νομάς,
Α Μ Υ Γ Δ Α Δ Η ὄρμος,σῶμα)
Α Μ Φ Ι Τ Ρ Ι Τ Η 308. 6+4×2
Α Ι Κ Α Τ Ε Ρ Ι Ν Η : 5-4=0.—
309. ΠΑΤΡΑΙ—ΠΥΡΓΟΣ (ΠάΠπος,
ἈκΥβέρνητος, ΤύΡος, ΡήΓας, ἈμΟρ-
γός, ἸάΣων).—310. Πενία τέχνας κα-
τεργάζεται.—311. Ἔσο ἐγκρατὴς καὶ
συνετὸς (ἐς ο ἓν, κράτη σκε συν ἔτος).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΘ'—462]

Παρακαλῶ πολὺ τὰ Διαπλάσους
πού μοῦ χρωστοῦν τετραδιάκια, νὰ τὰ
ἀνταποδώσουν τὸ γρηγορώτερον. (Διεύθυνση
[ΑΘ'—388]. Παιδιά, **Πένταθλο** [ΑΘ'—388]
λήγεις!!!... Σπεύσατε!!!...)

ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΛΟ

[ΑΘ'—463]

Πρωτοπαίοντας στὸν μυρωμένο Δια-
πλάσος Μ. Μουσικὰ καὶ ἀστέρες μετ' ὄλους-ες.
Ἰδιαίτερος μετ' **Θερμὴ Πατριωτικὴ** καὶ
Γελαστὸ Ἀντιπλοίαρχο. Δίσις: Καν Δ.
Βολανάκη, Τετράγωνον 174 ἀρ. 18, Νέαν
Σμύρνην διὰ:

Δελουδά

[ΑΘ'—464]

Λευκὴ Καμέλια ἔσχασα τὸν ἀριθμόν.
Ἐδωδιὰ Ρόδου

[ΑΘ'—465]

Ραδιο-Ἑλλάς ἐμένας στὸ Ἑλληνικόν
τί κρίμα νὰ μὴν πάρωμε τὰ γράμματα
ἐγκαίρως!

Ἐδωδιὰ Ρόδου, Λευκὸς Ἀγγελος

[ΑΘ'—466]

Μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ἀσφατεῖς δι-
καιολογίας Ὑποκόμητος Σέσιλ, ἐπι-
μένουμε στὰ καταγγελλθέντα. Δὲν ἀναγνω-
ρίζουμε ἀποτελέσματα Δημοφύφισματος
(ἂν θεωρεῖται Δημοφύφισμα!;...).

«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»